

Zakon o finansijskom lizingu

(„Službeni glasnik RS“, br. 55/03, 61/05, 31/11 i 99/11 – dr. zakoni)

Glava I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se posao finansijskog lizinga, ugovor o finansijskom lizingu, prava i obaveze subjekata u poslu finansijskog lizinga, uslovi pod kojima se mogu obavljati poslovi finansijskog lizinga, nadzor nad poslovanjem davalaca lizinga i Registar finansijskog lizinga.

Posao finansijskog lizinga

Član 2

Posao finansijskog lizinga je posao finansijskog posredovanja koji obavlja davalac lizinga i koji podrazumeva da davalac lizinga, zadržavajući pravo svojine nad predmetom lizinga, na primaoca lizinga prenosi, na određeni vremenski period, ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, sa svim rizicima i svim koristima povezanim sa pravom svojine, a primalac mu za to plaća lizing naknadu, ukoliko je ispunjen najmanje jedan od sledećih uslova:

- 1) predmet lizinga je određen od strane primaoca lizinga;
- 2) pravo svojine nad predmetom lizinga se prenosi sa davaoca na primaoca lizinga istekom roka na koji je zaključen ugovor i po izvršenoj isplati ukupno ugovorenog iznosa lizing naknade;
- 3) primalac lizinga ima ugovoreno pravo opcije otkupa predmeta lizinga po izvršenoj isplati ukupno ugovorenog iznosa lizing naknade;
- 4) primalac lizinga ima pravo da produži rok trajanja ugovora o lizingu;
- 5) period na koji se zaključuje ugovor o lizingu odgovara periodu u kome se amortizuje celina ili najbitniji deo predmeta lizinga.

Član 3

(Brisano)

Predmet lizinga

Član 4

Predmet finansijskog lizinga je pokretna nepotrošna stvar (oprema, postrojenja, vozila i sl.) i nepokretna stvar koja može biti predmet prava svojine u smislu zakona koji uređuje svojinskopravne odnose.

Obaveštenje isporučioца

Član 5

Davalac lizinga dužan je da obavesti isporučioca predmeta lizinga da predmet lizinga pribavlja radi izvršenja ugovora o lizingu i da označi lice koje u tom ugovoru ima svojstvo primaoca lizinga.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana mora biti učinjeno najkasnije do trenutka zaključenja ugovor o isporuci.

Ugovor o lizingu i ugovor o isporuci

Član 6

Ugovor o lizingu je ugovor zaključen između davaoca lizinga i primaoca lizinga, kojim se davalac lizinga obavezuje da na primaoca lizinga prenese ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, na određeno vreme, u kome primalac lizinga uživa sve koristi i snosi sve rizike u vezi sa vlasništvom, a primalac lizinga se obavezuje da mu za to plaća ugovorenu naknadu, u ugovorenim rokovima.

Ugovor o lizingu obavezno sadrži nabavnu vrednost predmeta lizinga, ukupan iznos lizing naknade koju plaća primalac lizinga, iznos pojedinačnih rata lizing naknade i njihovu strukturu, njihov broj i vreme plaćanja, rok na koji je ugovor zaključen, mesto, rok, način i uslove isporuke predmeta lizinga, način i uslove prenosa svojine nad predmetom lizinga, odnosno način i uslove produženja roka trajanja ugovora.

Narodna banka Srbije može propisati i druge elemente ugovora o lizingu, kao i način iskazivanja elemenata tog ugovora.

Ugovor o lizingu mora biti zaključen u pisanoj formi.

Ugovor koji nije imenovan kao ugovor o lizingu, a koji ima obeležje ugovora o lizingu iz posla finansijskog lizinga, u smislu ovog zakona, ili predviđa ona prava i obaveze za ugovorne strane koja su ovim zakonom određeni kao prava i obaveze ugovornih strana iz ugovora o lizingu, smatraće se simulovanim ugovorom.

Ugovor o isporuci je ugovor zaključen između isporučioца predmeta lizinga i davaoca lizinga, kojim davalac lizinga stiče svojinu nad predmetom lizinga, određenom od strane primaoca lizinga, u cilju davanja tog predmeta lizinga primaocu lizinga u finansijski lizing.

Isporučioца predmeta lizinga bira primalac lizinga, a može ga izabrati i davalac lizinga.

Davalac lizinga na osnovu zaključenog ugovora o isporuci, a po izvršenoj isporuci predmeta lizinga u skladu sa tim ugovorom, postaje nosilac prava svojine na predmetu lizinga.

Ugovor o isporuci obavezno sadrži: precizno određenje predmeta isporuke, cenu, mesto, način i rok isporuke, obaveštenje o tome da se predmet pribavlja radi izvršenja ugovora o lizingu, kao i označenje lica koje u tom ugovoru ima svojstvo primaoca lizinga.

Primalac lizinga odobrava ugovor o isporuci, u delu koji se odnosi na određenje predmeta lizinga, cenu, mesto, rok i način isporuke tog predmeta, potpisivanjem ugovora o isporuci.

Ugovor o isporuci mora biti zaključen u pisanoj formi.

Lizing naknada

Član 7

Lizing naknada je naknada koju primalac lizinga plaća davaocu lizinga za korišćenje predmeta lizinga (u daljem tekstu: lizing naknada).

Lizing naknada se utvrđuje na osnovu iznosa koji je davalac lizinga platio za sticanje svojine na predmetu lizinga, uvećanog za kamatu i druge troškove koje, u skladu sa ugovorom o lizingu, primalac lizinga plaća davaocu lizinga.

Shodna primena

Član 8

Odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva shodno se primenjuju na davaoce lizinga, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na obligaciono - pravne odnose subjekata u poslu finansijskog lizinga primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Narodna banka Srbije, na osnovu nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, donosi konačna rešenja kojima odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima pravnih i fizičkih lica određenih ovim zakonom.

Na postupak donošenja rešenja iz stava 3. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U upravnom sporu protiv konačnog rešenja iz stava 3. ovog člana sud ne može rešiti upravnu stvar.

Glava II

SUBJEKTI U POSLU FINANSIJSKOG LIZINGA

Određenje subjekata

Član 9

Subjekti u poslu finansijskog lizinga su: davalac lizinga, primalac lizinga i isporučilac predmeta lizinga.

Pojam i delatnost davaoca lizinga

Član 10

Davalac lizinga je društvo s ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo sa sedištem u Republici Srbiji, koje ima dozvolu Narodne banke Srbije za obavljanje poslova finansijskog lizinga u skladu sa ovim zakonom.

Davalac lizinga obavlja delatnost finansijskog lizinga kao pretežnu delatnost, u smislu propisa kojima se uređuje klasifikacija delatnosti.

Pored delatnosti iz stava 2. ovog člana, davalac lizinga može obavljati delatnost davanja u zakup vraćenih predmeta lizinga, kao i delatnosti koje se uobičajeno obavljaju uz delatnost finansijskog lizinga (usluge obuke primaoca lizinga u vezi sa korišćenjem predmeta lizinga, usluge montaže, demontaže, usluge servisiranja predmeta lizinga, nabavka rezervnih delova i sl.).

Davalac lizinga može, uz naknadu, otuđivati predmete lizinga koji su mu vraćeni u državinu, po prestanku ugovora o lizingu, odnosno ugovora o zakupu.

Davalac lizinga ne može odobravati novčane zajmove.

Posao finansijskog lizinga može obavljati samo privredno društvo koje ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Osnivački i osnovni kapital

Član 10a

Osnivački kapital davaoca lizinga obezbeđuju osnivači iz sopstvenih sredstava, koja mogu biti u novčanom i nenovčanom obliku.

Sredstva u nenovčanom obliku iz stava 1. ovog člana mogu biti stvari i prava koja su u funkciji poslovanja davaoca lizinga.

Za obavljanje poslova finansijskog lizinga čiji je predmet pokretna stvar, novčani deo osnivačkog kapitala davaoca lizinga ne može biti manji od 500.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan uplate.

Za obavljanje poslova finansijskog lizinga čiji je predmet nepokretna stvar novčani deo osnivačkog kapitala davaoca lizinga ne može biti manji od 5.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan uplate.

Sopstvena sredstva osnivača iz stava 1. ovog člana su sredstva koja ne potiču iz zajmova niti kredita.

Davalac lizinga je dužan da u svom poslovanju obezbedi da mu novčani deo osnovnog kapitala uvek bude u iznosu koji nije manji od iznosa iz st. 3. i 4. ovog člana, prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna.

Narodna banka Srbije može propisati kriterijume za utvrđivanje elemenata i visine kapitala iz stava 6. ovog člana.

Organi

Član 10b

Organi davaoca lizinga su:

- 1) skupština;
- 2) upravni odbor;
- 3) izvršni odbor.

Davalac lizinga može imati i druge organe.

Skupština

Član 10v

Skupština davaoca lizinga:

- 1) usvaja poslovnu politiku davaoca lizinga;
- 2) usvaja Statut, donosi Poslovnik o svom radu, kao i izmene i dopune osnivačkog akta i Statuta;
- 3) usvaja godišnji račun davaoca lizinga i odlučuje o nameni i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- 4) odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala;
- 5) odlučuje o ulaganju u osnovna sredstva i raspolaganju osnovnim sredstvima;
- 6) imenuje i razrešava predsednika i članove upravnog odbora;

- 7) određuje visinu naknade članovima upravnog odbora;
- 8) odlučuje o statusnim promenama i prestanku rada davaoca lizinga;
- 9) odlučuje o sticanju stečajne, odnosno likvidacione mase davaoca lizinga u stečaju, odnosno likvidaciji;
- 10) imenuje i razrešava eksternog revizora.

Statutom davaoca lizinga se mogu utvrditi i druga prava i obaveze skupštine davaoca lizinga.

Skupština ne može donošenje odluka iz stava 1. ovog člana preneti na drugi organ davaoca lizinga.

Sednice skupštine se održavaju najmanje jednom godišnje.

Odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva o sazivanju i održavanju sednica skupštine društva s ograničenom odgovornošću, odnosno akcionarskog društva, shodno se primenjuju i na davaoca lizinga, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Organi upravljanja

Član 10g

Organi upravljanja davaoca lizinga su upravni odbor i izvršni odbor.

Organi upravljanja davaoca lizinga su odgovorni za zakonitost poslovanja davaoca lizinga.

Sastav Upravnog odbora

Član 10d

Upravni odbor davaoca lizinga čine najmanje tri člana, uključujući i predsednika.

Najmanje jednu trećinu članova upravnog odbora čine lice nezavisna od davaoca lizinga.

Nezavisnim od davaoca lizinga smatra se lice koje nema direktno ili indirektno vlasništvo ni u davaocu lizinga, ni u članu grupe društava u kojoj je taj davalac lizinga.

Indirektno vlasništvo označava mogućnost efektivnog ostvarivanja vlasničkih prava u davaocu lizinga od strane lica koje nema direktno vlasništvo u tom davaocu lizinga, a koje koristi vlasništvo koje drugo lice direktno ima u tom davaocu lizinga.

Član upravnog odbora može biti zaposlen u davaocu lizinga, i to samo u svojstvu člana upravnog odbora.

Član upravnog odbora davaoca lizinga mora imati dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije, propisane ovim zakonom i aktom Narodne banke Srbije.

Delokrug Upravnog odbora

Član 10đ

Upravni odbor davaoca lizinga odgovoran je za upravljanje rizicima u davaocu lizinga.

Upravni odbor davaoca lizinga:

- 1) saziva sednice skupštine;
- 2) priprema predlog odluka za skupštinu davaoca lizinga i odgovoran je za sprovođenje tih odluka;
- 3) predlaže skupštini usvajanje i sprovođenje poslovne politike;
- 4) imenuje i razrešava predsednika i članove izvršnog odbora;
- 5) nadzire rad izvršnog odbora;
- 6) usvaja tromesečne i godišnje izveštaje izvršnog odbora o poslovanju i podnosi skupštini usvojeni godišnji izveštaj na konačno usvajanje;
- 7) obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima;
- 8) usvaja organizacionu strukturu;
- 9) utvrđuje iznose do kojih izvršni odbor može odlučivati o plasmanima i zaduživanju i odlučuje o plasmanima i zaduživanju preko tih iznosa;
- 10) usvaja program i plan interne revizije;
- 11) uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola;
- 12) utvrđuje sistem za upravljanje rizicima;
- 13) donosi odluke o poveravanju poslova iz člana 13i stav 6. i člana 13j stav 5. ovog zakona;
- 14) predlaže skupštini eksternog revizora i razmatra izveštaje eksterne i interne revizije;
- 15) obavlja druge poslove u skladu sa statutom.

Sednice Upravnog odbora

Član 10e

Sednice upravnog odbora davaoca lizinga održavaju se najmanje jednom u tri meseca.

Odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva o sazivanju i održavanju sednica upravnog odbora shodno se primenjuju na upravni odbor davaoca lizinga, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Sastav izvršnog odbora

Član 10ž

Izvršni odbor davaoca lizinga čine najmanje dva člana, uključujući i predsednika.

Predsednik izvršnog odbora davaoca lizinga predstavlja i zastupa davaoca lizinga.

U zaključenju pravnih poslova i pri preuzimanju drugih pravnih radnji u ime i za račun davaoca lizinga, predsednik izvršnog odbora davaoca lizinga dužan je da obezbedi potpis jednog člana tog odbora.

Članovi izvršnog odbora davaoca lizinga su u radnom odnosu u davaocu lizinga na neodređeno vreme sa punim radnim vremenom.

Članovi izvršnog odbora davaoca lizinga moraju imati odgovarajuće kvalifikacije, koje propisuje Narodna banka Srbije, u smislu člana 13v stav 3. ovog zakona.

Član upravnog odbora davaoca lizinga ne može biti član izvršnog odbora davaoca lizinga.

Delokrug Izvršnog odbora

Član 10z

Izvršni odbor davaoca lizinga:

- 1) sprovodi odluke skupštine i upravnog odbora;
- 2) obezbeđuje zakonitost rada davaoca lizinga;
- 3) odlučuje o plasmanima i zaduživanju davaoca lizinga do iznosa koji utvrdi upravni odbor;
- 4) predlaže upravnom odboru opšte uslove poslovanja davaoca lizinga, kao i njihove izmene i dopune;
- 5) identificuje i meri rizike kojima je davalac lizinga izložen u svom poslovanju, sprovodi principe i procedure upravljanja rizikom koje odobri upravni odbor;

6) sprovodi procedure nadzora nad poslovanjem, redovno ih procenjuje i po potrebi unapređuje u skladu sa poslovnom politikom davaoca lizinga;

7) obaveštava upravni odbor o svim postupanjima koja nisu u skladu sa propisima i drugim aktima davaoca lizinga;

8) podnosi upravnom odboru tromesečne i godišnje izveštaje o poslovanju, bilanse stanja i bilanse uspeha davaoca lizinga;

9) odlučuje o pitanjima koja nisu u delokrugu skupštine i upravnog odbora;

10) obavlja druge poslove u skladu sa statutom.

Poslove iz stava 1. tačka 5) ovog člana davalac lizinga može poveriti drugom licu u finansijskom sektoru čije je sedište na teritoriji Republike Srbije.

Poveravanjem poslova iz stava 2. ovog člana, izvršni odbor davaoca lizinga se ne oslobođa odgovornosti za zakonitost obavljanja tih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Primalac lizinga

Član 11

Primalac lizinga, u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice na koga davalac lizinga prenosi ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, na ugovoren vreme i uz ugovorenu naknadu.

Isporučilac predmeta lizinga

Član 12

Isporučilac predmeta lizinga (u daljem tekstu: isporučilac), u smislu ovog zakona, je pravno ili fizičko lice koje na davaoca lizinga prenosi pravo svojine na predmetu lizinga, radi njegove predaje primaocu lizinga na držanje i korišćenje, na ugovoren vreme i uz ugovorenu naknadu.

Član 13

(Brisano)

Glava II A

DOZVOLA ZA OBAVLJANJE POSLOVA FINANSIJSKOG LIZINGA I NADZOR NAD OBAVLJANJEM TIH POSLOVA

Dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga

Član 13a

Narodna banka Srbije, na zahtev osnivača davaoca lizinga, izdaje dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) osnivački akt davaoca lizinga;
- 2) podaci o osnivačima davaoca lizinga i visini njihovih uloga/akcija, kao i podaci o grupi društava kojima osnivači pripadaju;
- 3) overena pismena izjava osnivača o tome da raspolaže sopstvenim novčanim sredstvima u iznosu iz člana 10a st. 3. i 4. ovog zakona i da će ih preneti na privremeni račun kod banke, kao i dokaz o poreklu tih sredstava;
- 4) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj sposobnosti za obavljanje poslova finansijskog lizinga;
- 5) program rada davaoca lizinga za period od tri godine;
- 6) podaci o licima imenovanim za članove upravnog, odnosno izvršnog odbora, kao i dokumentacija kojom se dokazuju poslovna reputacija i stručne kvalifikacije tih lica.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, u slučaju kada je osnivač davaoca lizinga banka koja ima dozvolu za rad Narodne banke Srbije, uz zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga ne podnosi se dokumentacija propisana u stavu 2. tač. 2) i 3) ovog člana.

Narodna banka Srbije, pored dokumentacije iz stava 2. ovog člana, od osnivača davaoca lizinga može zahtevati da podnese i dodatnu dokumentaciju.

Pri razmatranju zahteva i dokumentacije iz st. 1. i 2. ovog člana, Narodna banka Srbije ocenjuje ispunjenost uslova za izdavanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, poslovnu reputaciju osnivača davaoca lizinga (izuzev u slučaju kada je osnivač banka koja poseduje dozvolu za rad Narodne banke Srbije), kvalifikacije i poslovnu reputaciju lica imenovanih za članove upravnog odbora, odnosno članove izvršnog odbora davaoca lizinga.

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev iz stava 1. ovog člana ako:

- 1) osnivački akt davaoca lizinga nije propisano sačinjen;
- 2) novčani deo osnivačkog kapitala je niži od propisanog ili novčani deo tog kapitala ne potiče iz sopstvenih sredstava osnivača, odnosno osnivači nisu dostavili adekvatan dokaz o poreklu tih sredstava;

- 3) je finansijsko stanje osnivača procenjeno kao nezadovoljavajuće u smislu obezbeđivanja adekvatne podrške poslovanju davaoca lizinga;
- 4) struktura grupe kojoj pripadaju osnivači, na osnovu dostavljenih podataka ne može biti ocenjena kao transparentna;
- 5) predloženi program rada nije ocenjen kao adekvatan;
- 6) poslovna reputacija osnivača nije pozitivno ocenjena;
- 7) lice predloženo za člana upravnog odbora, odnosno člana izvršnog odbora nema odgovarajuće stručne kvalifikacije, niti profesionalne kvalitete, odnosno adekvatnu poslovnu reputaciju.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za izdavanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, kriterijume za ocenu poslovne reputacije i finansijskog stanja osnivača, kriterijume za ocenu kvalifikacija i poslovne reputacije lica koje je predloženo za člana upravnog, odnosno člana izvršnog odbora davaoca lizinga. Postupak odlučivanja Narodne banke Srbije po zahtevu iz stava 1. ovog člana ne može trajati duže od 60 dana od dana prijema zahteva, a okončava se donošenjem rešenja.

Osnivači davaoca lizinga dužni su da prijavu za registraciju u Registar privrednih subjekata, sa rešenjem kojim se izdaje dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga, podnesu Agenciji za privredne registre u roku od sedam dana od dana prijema tog rešenja.

Ako Narodna banka Srbije odbije zahtev iz stava 1. ovog člana, lice koje je podnelo taj zahtev ne može podneti novi zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga u roku od godinu dana od dana odbijanja zahteva.

Narodna banka Srbije može ukinuti rešenje kojim je izdala dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga, ako utvrdi da više nisu ispunjeni uslovi na osnovu kojih je doneto to rešenje.

Saglasnost za sticanje vlasništva nad udelima/akcijama davaoca lizinga

Član 13b

Nijedno pravno niti fizičko lice ne može bez saglasnosti Narodne banke Srbije steći direktno ili indirektno vlasništvo nad udelima/akcijama davaoca lizinga koje vlasniku tih udela/akcija omogućava 10% i više upravljačkih prava u tom davaocu lizinga.

Narodna banka Srbije, odlučuje o zahtevu za sticanje direktnog ili indirektnog vlasništva nad udelima/akcijama davaoca lizinga koje vlasniku tih udela/akcija omogućava 10% i više upravljačkih prava u tom davaocu lizinga.

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev iz stava 1. ovog člana ako:

- 1) finansijsko stanje podnosioca zahteva nije odgovarajuće u smislu obezbeđivanja adekvatne podrške poslovanju davaoca lizinga;
- 2) podnositelj zahteva, odnosno lice koje mu obezbeđuje sredstva za kupovinu udela/akcija nema dobru poslovnu reputaciju;
- 3) struktura grupe kojoj pripada podnositelj zahteva, na osnovu dostavljenih podataka, ne može biti ocenjena kao transparentna;
- 4) nije moguće utvrditi izvor sredstava kojima podnositelj zahteva namerava da kupi ideo/akcije davaoca lizinga.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za davanje saglasnosti za sticanje direktnog ili indirektnog vlasništva nad udelima/akcijama davaoca lizinga koje mu omogućava 10% i više upravljačkih prava.

Postupak odlučivanja Narodne banke Srbije po zahtevu iz stava 2. ovog člana ne može trajati duže od 60 dana od dana prijema zahteva, a okončava se donošenjem rešenja.

Licu koji je, bez saglasnosti Narodne banke Srbije steklo direktnu ili indirektnu svojinu nad udelima/akcijama koje mu omogućavaju 10% i više upravljačkih prava u davaocu lizinga, Narodna banka Srbije će rešenjem naložiti da tu svojinu otudi u roku određenom tim rešenjem i zabraniće mu da u davaocu lizinga ostvaruje glasačka prava i utiče na upravljanje i poslovnu politiku davaoca lizinga.

Ako Narodna banka Srbije rešenjem odbije zahtev iz stava 2. ovog člana, lice koje je podnelo taj zahtev ne može podneti novi zahtev za davanje saglasnosti za sticanje prava svojine na udelima/akcijama davaoca lizinga u roku od godinu dana od dana odbijanja tog zahteva.

Davalac lizinga je dužan da prijavu za upis vlasnika udela/akcija u Registar privrednih subjekata, sa rešenjem kojim se daje saglasnost za sticanje udela/akcija u davaocu lizing, podnese Agenciji za privredne registre u roku od sedam dana od dana prijema tog rešenja.

Saglasnost na imenovanje članova upravnog odbora, odnosno članova izvršnog odbora

Član 13v

Davalac lizinga je dužan da Narodnoj banci Srbije podnese zahtev za davanje saglasnosti na imenovanje članova upravnog odbora, odnosno članova izvršnog odbora davaoca lizinga.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana davalac lizinga podnosi dokumentaciju kojom se dokazuje da lice na koje se odnosi zahtev za davanje saglasnosti:

- 1) ima potrebne stručne kvalifikacije;

2) ima najmanje dve godine radnog iskustva na rukovodećem položaju u finansijskom sektoru ili tri godine radnog iskustva na rukovodećem položaju u privrednom društvu, odnosno četiri godine iskustva u oblasti finansija;

3) nije osuđivano za krivična dela koja ga čine nepodobnim za obavljanje funkcije člana upravnog, odnosno izvršnog odbora i da mu nije izrečena zaštitna mera, odnosno mera bezbednosti zabrane obavljanja funkcije, delatnosti, profesije ili poziva.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove iz stava 2. ovog člana, način njihovog dokazivanja i način davanja saglasnosti iz stava 1. ovog člana.

Narodna banka Srbije će odbiti zahtev iz stava 1. ovog člana u sledećim slučajevima:

1) ako predloženo lice ne ispunjava uslove u pogledu stručnih kvalifikacija i propisanog iskustva na rukovodećoj funkciji iz stava 2. ovog člana;

2) predloženo lice je na dan pokretanja stečajnog postupka, odnosno oduzimanja dozvole za rad ili šest meseci pre tog dana bilo ovlašćeno za predstavljanje i zastupanje, odnosno član organa upravljanja i/ili nadzora privrednog društva čija je pretežna delatnost finansijsko posredovanje, u smislu propisa kojima se uređuje klasifikacija delatnosti, a protiv koga je pokrenut stečajni postupak ili kome je oduzeta dozvola za rad - ako od oduzimanja dozvole za rad do podnošenja zahteva nije prošlo više od tri godine;

3) predloženo lice je pravноснаžno osuđeno za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravносnažno osuđeno za krivično delo protiv prava po osnovu rada, imovine, privrede, ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije, državnih organa, pravosuđa, pravnog saobraćaja i službene dužnosti, odnosno drugo kažnjivo delo koje ga čini nepodobnim za obavljanje te funkcije.

Postupak odlučivanja Narodne banke Srbije po zahtevu iz stava 1. ovog člana ne može trajati duže od 30 dana od dana prijema zahteva, a okončava se donošenjem rešenja.

Odluka o imenovanju članova upravnog odbora, odnosno članova izvršnog odbora davaoca lizinga, na koje Narodna banka Srbije nije dala saglasnost, ništava je.

Davalac lizinga je dužan da Narodnoj banci Srbije dostavi odluku o imenovanju članova upravnog odbora, odnosno članova izvršnog odbora, u roku od sedam dana od dana donošenja te odluke.

Davalac lizinga je dužan da obavesti Narodnu banku Srbije o razrešenju ili ostavci člana upravnog, odnosno člana izvršnog odbora, u roku od sedam dana od dana razrešenja ili ostavke, navodeći razloge za to.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije, rešenjem kojim se usvaja zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga iz člana 13a ovog zakona, daje i saglasnost na imenovanje prvih članova upravnog odbora davaoca lizinga.

Obaveza obaveštavanja Narodne banke Srbije

Član 13g

Davalac lizinga je dužan da Narodnoj banci Srbije dostavlja:

- 1) godišnje finansijske izveštaje o poslovanju, sa izveštajem ovlašćenog eksternog revizora - u roku od 120 dana od završetka kalendarske godine za koju se dostavlja izveštaj;
- 2) obaveštenje o statusnim i drugim promenama koje se registruju u Registru privrednih subjekata - u roku od deset radnih dana od dana nastanka te promene;
- 3) druge podatke propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona - u propisanim rokovima;
- 4) druge podatke na zahtev Narodne banke Srbije - u roku određenom u zahtevu Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije propisuje sadržinu i oblik izveštaja, kao i način njihovog dostavljanja i rokove iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Eksterni revizor

Član 13d

Radi obavljanja revizije godišnjih finansijskih izveštaja, davalac lizinga angažuje eksternog revizora.

Eksterni revizor iz stava 1. ovog člana je revizor koji u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija ispunjava uslove za obavljanje revizije velikih lica.

Eksterni revizor može kod davaoca lizinga obavljati najviše pet uzastopnih revizija godišnjih finansijskih izveštaja.

Eksterni revizor ne može u istoj godini obavljati i reviziju finansijskih izveštaja davaoca lizinga i pružati mu konsultantske usluge, niti reviziju može vršiti za poslovnu godinu u kojoj joj je pružao te usluge.

Ako reviziju izvrši eksterni revizor koji ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana, odnosno ako je revizija izvršena suprotno odredbama ovog zakona i drugih propisa, Narodna banka Srbije neće prihvati izveštaj o reviziji.

Sredstva rezerve

Član 13đ

Narodna banka Srbije može propisati osnove po kojima za davaoca lizinga nastaje obaveza da na posebno otvorenom računu kod banke drži sredstva rezerve.

Propisom iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije će propisati i način utvrđivanja osnovice za obračun sredstava rezerve, visinu stope po kojoj se obračunavaju sredstva rezerve, rokove u kojima se vrši obračun i izdvajanje tih sredstava, kao i način i rokove za dostavljanje izveštaja Narodnoj banci Srbije o obračunatim i izdvojenim sredstvima rezerve.

Sredstva rezerve iz stava 1. ovog člana ne mogu biti predmet prinudne naplate.

Minimalni uslovi za zaključenje ugovora o lizingu

Član 13e

Ako je predmet ugovora o lizingu nepokretna stvar, davalac lizinga ne može zahtevati uplatu učešća od primaoca lizinga - fizičkog lica.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ugovor o lizingu mora sadržati klauzulu da se pravo svojine nad predmetom lizinga prenosi sa davaoca na primaoca lizinga istekom roka na koji je zaključen ugovor i po izvršenoj isplati ukupno ugovorenog iznosa lizing naknade.

Narodna banka Srbije propisuje minimalne uslove na osnovu kojih davalac lizinga zaključuje ugovore o lizingu u skladu sa ovim zakonom, kao i način iskazivanja lizing naknade i drugih troškova koji nastaju zaključenjem ugovora o lizingu.

Nadzor nad obavljanjem poslova davaoca lizinga

Član 13ž

Nadzor nad obavljanjem poslova davaoca lizinga vrši Narodna banka Srbije.

Nadzor iz stava 1. ovog člana obavlja se:

- 1) posrednim nadzorom: izveštaja, druge dokumentacije i podataka koje davalac lizinga dostavlja Narodnoj banci Srbije saglasno propisima ili na zahtev Narodne banke Srbije, kao i podataka kojima Narodna banka Srbije raspolaže;
- 2) neposrednim nadzorom, uvidom u poslovne knjige i dokumentaciju davaoca lizinga, kao i drugu dokumentaciju.

Ako su u postupku nadzora utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti, Narodna banka Srbije će davaocu lizinga izreći jednu od sledećih mera:

- 1) upućivanje pismene opomene;
- 2) upućivanje nalogodavnog pisma;

- 3) izdavanje naloga za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 4) oduzimanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

Mere iz stava 3. ovog člana Narodna banka Srbije donosi u formi rešenja.

Rešenjem iz stava 4. ovog člana Narodna banka Srbije može izreći i novčanu kaznu davaocu lizinga i odgovornom licu u davaocu lizinga.

Novčana kazna iz stava 5. ovog člana, za davaoca lizinga, ne može biti manja od 3% ni veća od 20% minimalnog iznosa novčanog dela osnivačkog kapitala iz člana 10a st. 3. i 4. ovog zakona.

Novčana kazna iz stava 5. ovog člana licu koje obavlja funkciju člana upravnog, odnosno člana izvršnog odbora davaoca lizinga, ne može biti manja od zarade koja je tom licu isplaćena u prethodnom mesecu, ni veća od zbiru zarada isplaćenih tom licu u prethodnih šest meseci.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način vršenja nadzora nad obavljanjem poslova davaoca lizinga i izricanja mera određenih ovim članom.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga

Član 13z

Narodna banka Srbije oduzima dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga, ako:

- 1) je dozvola izdata na osnovu neistinitih i netačnih podataka osnivača davaoca lizinga;
- 2) davalac lizinga prestane da ispunjava uslove potrebne za izdavanje te dozvole;
- 3) davalac lizinga ne omogući vršenje nadzora nad njegovim poslovanjem;
- 4) se utvrdi da je novčani deo kapitala davaoca lizinga manji od onog koji je određen ovim zakonom.

Narodna banka Srbije može doneti rešenje o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, ako:

- 1) davalac lizinga ne dostavlja propisane izveštaje, dokumentaciju i druge podatke o svom poslovanju na propisani način i u propisanim rokovima;
- 2) u ostavljenom roku davalac lizinga nije sproveo mere koje mu je naložila Narodna banka Srbije navedene u rešenju kojim su naložene te mere.

Rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana Narodna banka Srbije dostavlja davaocu lizinga i Registru privrednih subjekata.

Kad Narodna banka Srbije davaocu lizinga oduzme dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga, odmah donosi rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka, odnosno rešenje o likvidaciji u skladu sa zakonom, koje se dostavlja nadležnom sudu i Agenciji za osiguranje depozita osnovanoj posebnim zakonom (u daljem tekstu: Agencija za osiguranje depozita).

Rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka nad davaocem lizinga donosi se samo kada su obaveze tog davaoca lizinga veće od njegove imovine.

Danom donošenja rešenja o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, Narodna banka Srbije istovremeno izriče meru zabrane raspolaganja imovinom do otvaranja postupka stečaja, odnosno likvidacije.

Od dana upisa rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana u Registar privrednih subjekata, davalac lizinga kome je oduzeta dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga ne može zaključivati nove ugovore o lizingu, a prava i obaveze iz ugovora o lizingu zaključenih do dana tog upisa, ostaju nepromenjeni.

Pravni poslovi koji su u ime i za račun davaoca lizinga, kome je oduzeta dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga, zaključeni u periodu od donošenja rešenja o oduzimanju te dozvole do otvaranja postupka stečaja, odnosno likvidacije, ništavi su.

Praćenje i merenje rizika, upravljanje rizicima, sistem i poslovi unutrašnje kontrole

Član 13i

Davalac lizinga je dužan da sistem unutrašnjih kontrola uredi i sprovodi na način koji omogućava kontinuiranu identifikaciju, merenje i procenu rizika koji mogu negativno uticati na njegovo poslovanje.

Rizici iz stava 1. ovog člana su naročito:

- 1) kreditni rizik - rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital davaoca lizinga, usled neizmirenja obaveza primalaca lizinga prema davaocu lizinga;
- 2) operativni rizik - rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital davaoca lizinga, usled namernih i nenamernih propusta u radu zaposlenih, neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u davaocu lizinga, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja;
- 3) rizik likvidnosti - rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital davaoca lizinga, usled nemogućnosti da ispunjava svoje obaveze;
- 4) rizik usklađenosti poslovanja - rizik koji nastaje kao posledica neusklađenosti poslovanja davaoca lizinga sa zakonom, podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom davaoca lizinga;

5) tržišni rizik - rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital davaoca lizinga usled promena kamatnih stopa, deviznog kursa i drugih tržišnih rizika;

6) rizik izloženosti (koncentracije) - rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital davaoca lizinga usled neadekvatne diversifikacije dužnika, ili finansiranja nabavke predmeta lizinga nižeg stepena utrživosti.

Davalac lizinga svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, u skladu s propisima, standardima i pravilima struke.

Akti iz stava 3. ovog člana sadrže:

- 1) procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika;
- 2) procedure za upravljanje rizicima;
- 3) procedure kojima se obezbeđuje kontrola i dosledna primena svih unutrašnjih procedura davaoca lizinga u vezi sa upravljanjem rizicima;
- 4) procedure za redovno izveštavanje nadležnih organa i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Narodna banka Srbije može da propiše bliže kriterijume za identifikaciju, merenje i procenu rizika kojima je izložen davalac lizinga u svom poslovanju, uključujući i način izračunavanja pojedinih pokazatelja poslovanja davaoca lizinga u vezi sa upravljanjem rizicima i ograničenja koja se odnose na te rizike.

Poslove identifikovanja, merenja, procene i upravljanje rizicima, davalac lizinga može poveriti drugom licu u finansijskom sektoru čije je sedište na teritoriji Republike Srbije.

Lice u finansijskom sektoru, u smislu stava 6. ovog člana, ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Poveravanjem poslova iz stava 6. ovog člana, upravni odbor davaoca lizinga se ne oslobađa odgovornosti za zakonitost obavljanja tih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Interna revizija

Član 13j

U davaocu lizinga obavljaju se poslovi interne revizije.

Poslovi interne revizije obuhvataju naročito:

- 1) ocenu adekvatnosti i pouzdanosti sistema unutrašnje kontrole davaoca lizinga;

- 2) predlaganje uslova pod kojima se rizici na odgovarajući način identifikuju i kontrolišu;
- 3) utvrđivanje slabosti u poslovanju davaoca lizinga i zaposlenih;
- 4) kontrolu tačnosti prikaza politika upravljanja rizicima i sistema unutrašnjih kontrola koji se dostavljaju Narodnoj banci Srbije.

Davalac lizinga je dužan da obezbedi internu reviziju sa zadatkom da ispituje, ocenjuje i prati adekvatnost i efikasnost sistema internih kontrola, u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije može da propiše bliže uslove i način vršenja interne revizije.

Poslove interne revizije, davalac lizinga može poveriti drugom licu u finansijskom sektoru čije je sedište na teritoriji Republike Srbije.

Lice u finansijskom sektoru, u smislu stava 5. ovog člana, ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Poveravanjem poslova iz stava 5. ovog člana, upravni odbor davaoca lizinga se ne oslobađa odgovornosti za zakonitost obavljanja tih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Stečaj i likvidacija davaoca lizinga

Član 13k

Agencija za osiguranje depozita vrši funkciju stečajnog, odnosno likvidacionog upravnika davaoca lizinga, u skladu sa zakonom.

U postupku stečaja, odnosno likvidacije davaoca lizinga, stečajnu, odnosno likvidacionu masu ne čine nepokretnе stvari koje su predmet ugovora o lizingu.

Na postupak stečaja, odnosno likvidacije davaoca lizinga, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje postupak stečaja i likvidacije društava za osiguranje.

U postupku stečaja davaoca lizinga, na redosled namirenja poverilaca, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje postupak stečaja privrednih društava.

Postupak dobrovoljne likvidacije sprovodi se, uz saglasnost Narodne banke Srbije, nad davaocem lizinga, čija je skupština donela odluku o prestanku rada tog lica. Na postupak dobrovoljne likvidacije davaoca lizinga shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje postupak dobrovoljne likvidacije društava za osiguranje.

Glava III PRAVA I OBAVEZE DAVAOCΑ LIZINGA

Obaveza pribavljanja predmeta lizinga

Član 14

Davalac lizinga je dužan da prema specifikaciji primaoca lizinga pribavi predmet lizinga od isporučioca koga je odredio primalac lizinga.

Davalac lizinga ne može opteretiti hipotekom nepokretnost koju je dao u finansijski lizing.

Zaštita u slučaju stečaja primaoca lizinga

Član 15

U slučaju stečaja primaoca lizinga, davalac lizinga ima pravo na izdvajanje predmeta lizinga (izlučno pravo) iz stečajne mase primaoca lizinga, u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak.

Primalac lizinga i sud nadležan za sprovođenje stečajnog postupka, dužni su da bez odlaganja obaveste davaoca lizinga o pokretanju stečajnog postupka.

Isključenje odgovornosti za materijalne nedostatke

Član 16

Za materijalne nedostatke predmeta lizinga, primaocu lizinga odgovara isporučilac, ako drukčije nije ugovorenno.

Isključenje odgovornosti za štetu prouzrokovana predmetom lizinga

Član 17

Davalac lizinga ne odgovara primaocu lizinga za štetu prouzrokovana predmetom lizinga, osim ako je primalac lizinga pretrpeo štetu usled toga što se oslonio na stručnost davaoca lizinga ili ako je davalac lizinga imao učešća u izboru isporučioca ili specifikaciji predmeta lizinga, ako drukčije nije ugovorenno.

Odgovornost za pravne nedostatke

Član 18

Davalac lizinga odgovara ako na predmetu lizinga postoji pravo trećeg lica koje isključuje, umanjuje ili ograničava neometanu državinu primaoca lizinga, a o čijem postojanju primalac lizinga nije obavešten, niti je pristao da uzme predmet lizinga opterećen tim pravom.

Obaveštavanje davaoca lizinga

Član 19

Ako treće lice polaže pravo iz člana 18. ovog zakona na predmet lizinga, primalac lizinga je dužan da obavesti davaoca lizinga o tome i da ga pozove da u razumnom roku oslobodi predmet lizinga od prava ili pretenzije trećeg lica.

Primalac lizinga koji je, ne obaveštavajući davaoca lizinga, pokrenuo i izgubio spor sa trećim licem iz stava 1. ovog člana, može se pozvati na odgovornost davaoca lizinga za pravne nedostatke, osim ako davalac lizinga dokaže da je on raspolagao sredstvima da se odbije zahtev trećeg lica.

Primalac lizinga ima pravo da se pozove na odgovornost davaoca lizinga za pravne nedostatke predmeta lizinga i kad je bez obaveštavanja davaoca lizinga i bez spora priznao osnovano pravo trećeg lica.

Ako je u slučaju iz stava 3. ovog člana primalac lizinga isplatio trećem licu određeni iznos da bi odustao od svog prava, davalac lizinga se može oslobođiti svoje odgovornosti ako naknadi primaocu lizinga isplaćeni iznos, kao i naknadu za pretrpljenu štetu.

Sankcije pravnih nedostataka

Član 20

Ako davalac lizinga ne postupi po zahtevu primaoca lizinga iz člana 19. stav 1. ovog zakona, u slučaju oduzimanja predmeta lizinga od primaoca lizinga, ugovor o lizingu se raskida ako drugačije nije predviđeno ugovorom.

Ako davalac lizinga ne postupi po zahtevu primaoca lizinga iz člana 19. stav 1. ovog zakona, u slučaju umanjenja ili ograničenja neometane državine primaoca lizinga, primalac lizinga može da raskine ugovor ako se zbog toga svrha ugovora ne može ostvariti, ili da zahteva srazmerno sniženje lizing naknade.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, primalac lizinga ima pravo na naknadu pretrpljene štete.

Ako je primalac lizinga u trenutku zaključenja ugovora o lizingu znao za mogućnost da predmet lizinga bude oduzet ili da njegova neometana državina bude smanjena ili ograničena, nema pravo na naknadu štete, ako do toga dođe.

Ugovorno ograničenje ili isključenje odgovornosti davaoca lizinga

Član 21

Odgovornost davaoca lizinga za pravne nedostatke predmeta lizinga ne može se ugovorom ograničiti ili isključiti.

Prenos prava svojine na predmetu lizinga

Član 22

Davalac lizinga može preneti pravo svojine na predmetu lizinga na treće lice - davaoca lizinga u smislu ovog zakona.

U slučaju prenosa prava svojine na predmetu lizinga iz stava 1. ovog člana, treće lice stupa na mesto davaoca lizinga, te prava i obaveze iz ugovora o lizingu nastaju između njega i primaoca lizinga.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, treće lice ne može zahtevati od primaoca lizinga predaju predmeta lizinga pre proteka roka na koji je ugovor o lizingu zaključen.

Prenos prava svojine na predmetu lizinga na treće lice može se ugovorom isključiti ili drugčije predvideti.

Glava IV PRAVA I OBAVEZE PRIMAOCΑ LIZINGA

Preuzimanje predmeta lizinga

Član 23

Primalac lizinga je dužan da preuzme predmet lizinga na način, u vreme i na mestu predviđenom ugovorom.

Raskid ugovora zbog neisporuke

Član 24

Ako isporučilac primaocu lizinga ne isporuči predmet lizinga, ako ga isporuči sa docnjom, ili ako predmet lizinga ima materijalni nedostatak, primalac lizinga može, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, odbiti prijem isporuke ili raskinuti ugovor o lizingu i ima pravo na naknadu štete.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, davalac lizinga može održati ugovor ako bez odlaganja sam isporuči predmet lizinga primaocu lizinga, pod uslovima predviđenim ugovorom o lizingu.

Do ispunjenja obaveze isporuke koja je u svemu u skladu sa ugovorom o lizingu, primalac lizinga ima pravo da obustavi isplatu naknade koju bi, na osnovu ugovora o lizingu, bio dužan da plaća davaocu lizinga.

Ako raskine ugovor, primalac lizinga ima pravo na povraćaj naknade koju je platio u skladu sa ugovorom o lizingu, umanjenu za iznos koji predstavlja naknadu za korist koju je primalac lizinga imao od predmeta lizinga (razuman iznos).

Korišćenje predmeta lizinga

Član 25

Primalac lizinga dužan je da koristi predmet lizinga sa pažnjom dobrog privrednika, odnosno dobrog domaćina.

Primalac lizinga dužan je da koristi predmet lizinga u skladu sa ugovorom ili namenom predmeta lizinga.

Primalac lizinga odgovara za štetu prouzrokovano korišćenjem predmeta lizinga protivno ugovoru ili nameni predmeta lizinga, bez obzira da li je predmet lizinga koristio on, lice koje radi po njegovom nalogu ili drugo lice kome je on omogućio da koristi predmet lizinga.

Održavanje predmeta lizinga

Član 26

Primalac lizinga je dužan da održava predmet lizinga u ispravnom stanju i vrši potrebne popravke na predmetu lizinga.

Primalac lizinga odgovara za štetu prouzrokovano neodržavanjem predmeta lizinga u ispravnom stanju.

Plaćanje lizing naknade

Član 27

Primalac lizinga dužan je da davaocu lizinga plaća lizing naknadu u iznosima, rokovima i na način koji su predviđeni ugovorom o lizingu.

Raskid ugovora zbog neplaćanja lizing naknade

Član 28

Davalac lizinga može da raskine ugovor ako primalac lizinga zadoci sa isplatom prve rate.

Ako posle isplate prve rate primalac lizinga zadoci sa isplatom jedne ili više uzastopnih rata čiji ukupan iznos dostiže četvrtinu ukupne naknade, davalac lizinga može da raskine ugovor ili da zahteva od primaoca lizinga isplatu ostatka naknade zajedno sa kamatom.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, ako primalac lizinga ne isplati jednu ratu, davalac lizinga može da raskine ugovor u pogledu svih budućih obaveza isplate, ako je iz datih okolnosti očigledno da ni one neće biti ispunjene.

Davalac lizinga koji želi da raskine ugovor iz razloga iz st. 1. do 3. ovog člana, dužan je da ostavi primaocu lizinga primeren naknadni rok za ispunjenje obaveze.

Ako primalac lizinga ne ispuni obavezu u roku iz stava 4 .ovog člana, ugovor o lizingu se raskida po samom zakonu.

U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana, primalac lizinga može održati ugovor ako da odgovarajuće obezbeđenje.

Raskid ugovora zbog neplaćanja lizing naknade može se ugovorom drukčije urediti, u granicama prinudnih propisa, javnog poretka i dobrih običaja.

Dejstva raskida

Član 29

Davalac lizinga koji raskine ugovor zbog neplaćanja lizing naknade iz razloga utvrđenih članom 28. ovog zakona ili ugovorom o lizingu, ima pravo na povraćaj predmeta lizinga, kao i pravo na naknadu pretrpljene štete.

Poseban postupak za sticanje državine na predmetu lizinga

Član 30

Na predlog ugovornih strana, sud će odrediti ročište na kome će u zapisniku utvrditi da su se ugovorne strane sporazumele da, u slučaju neplaćanja lizing naknade od strane primaoca lizinga o dospelosti u skladu sa ugovorom, davalac lizinga ima pravo da predmet lizinga preuzme u državinu.

Potpisani zapisnik o sporazumu ugovornih strana iz stava 1. ovog člana ima snagu sudskog poravnjanja.

Ako primalac lizinga ne ispunи obavezu plaćanja lizing naknade o dospelosti u skladu sa ugovorom i davaocu lizinga ne predstavi dobrovoljno predmet lizinga, davalac lizinga može sudu podneti zahtev za donošenje rešenja o oduzimanju predmeta lizinga od primaoca lizinga ili lica u čijoj se državini predmet lizinga nalazi i predaji tog predmeta davaocu lizinga u državinu.

Uz zahtev iz stava 3. ovog člana podnosi se potpisani zapisnik o sporazumu ugovornih strana iz stava 1. ovog člana.

Sud je obavezan da o zahtevu iz stava 3. ovog člana odluči u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva.

Postupak oduzimanja predmeta lizinga sprovodi se u roku od tri dana od dana donošenja rešenja kojim se usvaja zahtev iz stava 3. ovog člana.

Protiv rešenja o oduzimanju predmeta lizinga od primaoca lizinga ili lica u čijoj se državini predmet lizinga nalazi, primalac lizinga može, u roku od tri dana od dana prijema rešenja, uložiti prigovor da je izvršio obavezu isplate, o čemu mora podneti pismene dokaze.

Prigovor iz stava 7. ovog člana ne odlaže izvršenje.

O prigovoru iz stava 7. ovog člana odlučuje sud, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršni postupak.

Na postupak za sticanje državine na predmetu lizinga primenjuje se zakon kojim se uređuje izvršni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Naknada štete

Član 31

Naknada štete prouzrokovane neplaćanjem lizing naknade treba davaoca lizinga da dovede u položaj u kome bi se nalazio da je primalac lizinga ispunio svoju obavezu u skladu sa ugovorom.

Ugovorom se može predvideti način na koji će se izračunati visina naknade štete, koja ne može da premaši visinu koja bi bila utvrđena na osnovu stava 1. ovog člana.

Rizik za slučajnu propast ili oštećenje predmeta lizinga

Član 32

Rizik za slučajnu propast ili oštećenje predmeta lizinga snosi primalac lizinga.

Rizik prelazi na primaoca lizinga u trenutku preuzimanja predmeta lizinga, ako drugče nije predviđeno ugovorom.

Vraćanje predmeta lizinga

Član 33

Primalac lizinga je dužan da, po prestanku ugovora, neoštećen predmet lizinga zajedno sa pripacima vrati davaocu lizinga ili licu koje je davalac lizinga odredio, osim ako ugovorom nije predviđeno pravo primaoca lizinga da otkupi predmet lizinga ili da produži ugovor o lizingu.

Primalac lizinga ne odgovara za istrošenost predmeta lizinga koja nastane njegovom redovnom upotrebom ili za promene na njemu koje su izvršene u sporazumu sa davaocem lizinga.

Obaveza osiguranja

Član 34

Primalac lizinga je dužan da osigura predmet lizinga od rizika koji su predviđeni ugovorom, ako drugče nije predviđeno ugovorom.

Predaja predmeta lizinga drugom na korišćenje

Član 35

Primalac lizinga može predmet lizinga, u celini ili pojedinim delovima, dati na korišćenje trećem licu uz pismenu saglasnost davaoca lizinga.

Davalac lizinga može da raskine ugovor i da zahteva naknadu štete ako je primalac lizinga, bez njegove pismene saglasnosti, predao predmet lizinga na korišćenje trećem licu.

Poseban postupak za sticanje državine na predmetu lizinga iz člana 30. ovog zakona može se primeniti i u slučaju raskida ugovora iz stava 2. ovog člana.

Predaja predmeta lizinga na korišćenje trećem licu ne oslobađa primaoca lizinga obaveza koje iz ugovora o lizingu ima prema davaocu lizinga.

Predaja predmeta lizinga na korišćenje trećem licu može se ugovorom isključiti ili drugčije predvideti.

Glava V PRAVA I OBAVEZE ISPORUČIOCA

Isporuka predmeta lizinga

Član 36

Isporučilac je dužan da predmet lizinga isporuči primaocu lizinga u ispravnom stanju, zajedno sa pripacima, na način, u vreme i na mestu koji su predviđeni ugovorom o isporuci, osim ako je ugovorom o lizingu predviđeno da predmet lizinga isporuči davalac lizinga.

Izmene ugovora

Član 37

Ako se primalac lizinga saglasio sa sadržinom ugovora zaključenog između davaoca lizinga i isporučioca, na osnovu kojeg je davalac lizinga stekao pravo svojine na predmetu lizinga, naknadne izmene tog ugovora neće proizvoditi dejstvo prema primaocu lizinga, osim ako on na njih ne pristane.

Odgovornost isporučioca prema primaocu lizinga

Član 38

Ako isporučilac predmet lizinga ne isporuči primaocu lizinga, ako ga isporuči sa docnjom, ili ako predmet lizinga ima materijalni nedostatak, primalac lizinga ima prema isporučiocu prava koja bi, prema zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi, imao da je bio strana u ugovoru sa isporučiocem.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, primalac lizinga nema pravo da, bez saglasnosti davaoca lizinga, raskine ili poništi ugovor zaključen između davaoca lizinga i isporučioca, niti pravo da zahteva sniženje cene.

Isporučilac ne može biti odgovoran i davaocu lizinga i primaocu lizinga za istu štetu.

Solidarna odgovornost davaoca lizinga i isporučioca

Član 39

Ako je davalac lizinga izvršio izbor isporučioca, solidarno sa njim odgovara primaocu lizinga ako predmet lizinga nije isporučen primaocu lizinga, ako je isporučen sa docnjom ili ako predmet lizinga ima materijalni nedostatak.

Glava VI PRESTANAK UGOVORA O LIZINGU

Protek roka

Član 40

Ugovor o lizingu prestaje protekom roka na koji je zaključen.

Propast predmeta lizinga usled više sile

Član 41

Ugovor o lizingu prestaje ako predmet lizinga bude uništen nekim slučajem više sile.

Pravo na otkup ili produženje ugovora

Član 42

Predmet lizinga ne prelazi u svojinu primaoca lizinga protekom roka na koji je ugovor o lizingu zaključen.

Ugovorom o lizingu može se predvideti pravo primaoca lizinga da, po proteku roka na koji je ugovor zaključen, otkupi predmet lizinga po ceni koja je ugovorom određena ili da produži ugovor o lizingu (pravo opcije).

Primalac lizinga je dužan da davaoca lizinga obavesti o svojoj odluci da otkupi predmet lizinga ili da produži ugovor o lizingu, najkasnije mesec dana pre isteka roka na koji je ugovor zaključen.

Glava VIA PRIMENA ZAKONA KOJI UREĐUJE SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA

Član 42a

Davalac finansijskog lizinga je dužan da, prilikom zaključenja ugovora o lizingu i ugovora o isporuci, kao i u toku trajanja prava i obaveza iz tih ugovora, preduzima radnje i mera za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma, propisane odredbama zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Narodna banka Srbije može propisati bliže uslove i način na koji davalac lizinga utvrđuje i proverava identitet stranke i preduzima druge radnje u svojstvu obveznika iz zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Glava VII REGISTAR FINANSIJSKOG LIZINGA

Pojam

Član 43

Registar finansijskog lizinga je javni registar u koji se, u skladu sa ovim zakonom, upisuju podaci o ugovorima o lizingu zaključenim između fizičkih i pravnih lica.

Registar finansijskog lizinga (u daljem tekstu: registar) je jedinstvena elektronska baza podataka, čija je osnova centralna baza podataka u kojoj se čuvaju svi podaci uneti u registar.

Lokalne jedinice registra formiraju se na teritoriji Republike Srbije.

Centralna baza podataka je dostupna putem lokalnih jedinica registra, radi upisa u registar i pretraživanja.

Nadležnost za vođenje registra

Čl. 44 i 44a*

(Prestali da važe)

Dostupnost registra

Član 45

Registar je dostupan svim licima bez obzira na mesto i teritoriju na kojoj pristupaju registru, radi upisa ugovora o lizingu u registar ili pretraživanja.

Javnost

Član 46

Podaci koji se upisuju i čuvaju u registru su javni.

Organizacija koja vodi registar, na zahtev zainteresovanog lica, izdaje overen izvod o podacima koji se čuvaju u registru, kao i izvod kojim se potvrđuje da registar ne sadrži podatke o finansijskom lizingu na određenoj stvari.

Naknada

Član 47*

(Prestao da važi)

Dejstva unosa podataka u registar prema trećim licima

Član 48

Smatra se da su treća lica upoznata sa postojanjem ugovora o lizingu na osnovu njegovog upisa u registar.

Niko se ne može pozivati na okolnost da mu nisu bili poznati podaci o finansijskom lizingu upisani u registar, u skladu sa ovim zakonom.

Podaci upisani u registar nisu dokaz o postojanju svojinskih ili drugih prava na predmetu lizinga niti punovažnosti bilo kog pravnog posla.

Obaveza upisa

Član 49

Davalac lizinga je dužan da zahtev za upis ugovora o finansijskom lizingu podnese u roku od sedam dana od dana isporuke predmeta lizinga, a zahtev za upis izmene i dopune podataka o ugovoru o finansijskom lizingu, kao i brisanje podataka iz Registra, u roku od sedam dana od momenta nastupanja činjenica koje su tu izmenu i dopunu, odnosno brisanje podataka uslovile.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može da podnese i primalac lizinga, ako je to određeno ugovorom o finansijskom lizingu.

Za štetu koju treće savesno lice pretrpi usled neispunjerenja obaveze upisa iz stava 1. ovog člana, odgovara davalac lizinga, a sa njim solidarno i primalac lizinga ako je ugovorom o finansijskom lizingu određeno da i on može da podnese zahtev za upis u Registar.

Zahtev za upis zabeležbe spora radi zaštite prava i interesa u vezi sa predmetom finansijskog lizinga ili ugovorom o finansijskom lizingu može podneti svako zainteresovano lice.

Podaci sadržani u Registrusu

Član 50

Registrar sadrži:

1) podatke o davaocu lizinga i o primaocu lizinga, a podatke o isporučiocu predmeta lizinga samo ako to traži podnositelj zahteva;

- 2) podatke kojima se bliže određuje predmet lizinga;
- 3) podatke o ugovoru o finansijskom lizingu (broj dodeljen od strane davaoca lizinga, dan zaključenja i rok na koji je ugovor zaključen);
- 4) podatke o postojanju spora u vezi sa predmetom lizinga i ugovorom o finansijskom lizingu;
- 5) podatke o prestanku ugovora o finansijskom lizingu;
- 6) druge podatke u skladu sa zakonom.

Ako je subjekt u poslu finansijskog lizinga domaće fizičko lice, podaci iz stava 1. tačka 1. ovog člana odnose se na ime, prezime, matični broj i mesto u kome to lice ima prebivalište, a ako je subjekt u poslu finansijskog lizinga strano fizičko lice podaci iz stava 1. tačka 1. ovog člana odnose se na ime, prezime, broj pasoša i zemlju izdavanja.

Ako je subjekt u poslu finansijskog lizinga domaće pravno lice, podaci iz stava 1. tačka 1. ovog člana odnose se na poslovno ime i matični broj, a ako je subjekt u poslu finansijskog lizinga strano pravno lice podaci iz stava 1. tačka 1. ovog člana odnose se na poslovno ime, oznaku pod kojom se vodi u stranom registru privrednih subjekata, naziv tog registra i naziv države u kojoj se nalazi njegovo sedište.

U Registar se upisuju i sve promene podataka iz stava 1. ovog člana.

U Registru ostaje trag o podacima iz stava 1. ovoga člana koji su brisani iz Registra.

Član 51

Dokumentacija na osnovu koje je izvršen upis u Registar je sastavni deo Registra do njenog prevođenja u elektronsku formu.

Posle prevođenja dokumentacije iz stava 1. ovog člana u elektronsku formu i unošenja u Registar, ta dokumentacija se čuva u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.

Čl. 51a-51d**

(Prestalo da važi)

Glava VIIA KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 51e

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup:

- 1) pravno lice ako se bavi poslovima finansijskog lizinga, a ne ispunjava uslove iz člana 10. ovog zakona (član 10);
- 2) pravno ili fizičko lice ako je bez saglasnosti Narodne banke Srbije steklo direktno ili indirektno vlasništvo nad udelima/akcijama davaoca lizinga koje mu omogućava 10% i više upravljačkih prava (član 13b stav 1).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, pravnom licu sud može, uz kaznu, izreći i zaštitnu meru zabrane obavljanja delatnosti u trajanju od šest meseci do 10 godina.

Prekršaji

Član 51ž

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj davalac lizinga ako:

- 1) Narodnoj banci Srbije ne dostavi dokumentaciju iz člana 13g i člana 13đ stav 2. ovog zakona na propisani način i u propisanim rokovima (član 13g i član 13đ stav 2);
- 2) ne izdvaja sredstva rezerve saglasno propisu Narodne banke Srbije iz člana 13đ stav 1. ovog zakona (član 13đ stav 1);
- 3) Agenciji ne podnese dokumentaciju iz člana 13a stav 9, člana 13b stav 8. i člana 49. stav 1. ovog zakona, u propisanim rokovima (član 13a stav 9, član 13b stav 8. i član 49. stav 1).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u davaocu lizinga novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Glava VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52

Ugovori o lizingu koji su zaključeni pre 1. januara 2004. godine upisuju se u registar od dana početka primene odredaba čl. 43. do 51. ovog zakona, a najkasnije do 31. januara 2004. godine.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a odredbe čl. 43. do 51. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2004. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskom lizingu

("Sl. glasnik RS", br. 61/2005)

Član 12[s1]

Privredna društva koja su davaoci lizinga i koja su osnovana do dana stupanja na snagu ovog zakona dužna su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Ako privredna društva koja su davaoci lizinga i koja su osnovana do dana stupanja na snagu ovog zakona ne usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku iz stava 1. ovog člana, prestaju da rade posle sprovedenog postupka likvidacije o trošku subjekta likvidacije, koji po službenoj dužnosti pokreće Agencija za privredne registre i brišu se iz registra privrednih subjekata.

Član 13[s1]

Ugovori o lizingu zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi dok traju obaveze iz tih ugovora.

Član 14[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o finansijskom lizingu***

("Sl. glasnik RS", br. 31/2011)

Član 27[s2]

Propise iz čl. 11, 12, 13, 14. i 18. ovog zakona Narodna banka Srbije doneće u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 28[s2]

Davaoci lizinga koji su dobili dozvolu Narodne banke Srbije za obavljanje poslova finansijskog lizinga, u skladu sa Zakonom o finansijskom lizingu ("Službeni glasnik RS", br. 55/03 i 61/05) dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pod usklađivanjem iz stava 1. ovog člana podrazumeva se obaveza davaoca lizinga da:

- 1) uplati nedostajući iznos osnivačkog kapitala određen članom 9. ovog zakona (novopredloženim članom 10a);
- 2) uskladi osnivački akt sa odredbama člana 9. ovog zakona (novopredloženim članom 10b) i obrazuje organe propisane tim članom;
- 3) pribavi saglasnosti Narodne banke Srbije propisane članom 13. ovog zakona (novopredloženim članom 13v).

Ako davalac lizinga iz stava 1. ovog člana ne uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije doneće rešenje o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga tom davaocu lizinga.

Član 29[s2]

Propisi doneti na osnovu Zakona o finansijskom lizingu ("Službeni glasnik RS", br. 55/03 i 61/05) primenjivaće se do početka primene propisa donetih na osnovu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 30[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".